

Поштоване колеге,

За данашњи наставни час, предвиђено је учење основних смерница учења кроз додатну наставу.

ОСНОВНЕ СМЕРНИЦЕ УЧЕЊА КРОЗ ДОДАТНУ НАСТАВУ

Као и допунска, и додатна настава је облик образовно-васпитног рада чији је циљ да пружи додатну подршку у учењу. То је начин да се ученицима којима је то потребно и који то желе и могу, пружи више него што добијају на редовној настави. И овим обликом се може поправити ситуација са мотивацијом ученика за учење, јер пад мотивације није обавезно и само резултат (привременог) неуспеха, већ може да проишаје и из недовољно изазовног начина рада, недовољног обима предметних и других садржаја или недовољно захтевних задатака. Пад мотивације увек утиче и на промену у виђењу и доживљају себе, па му је чест резултат и ослабљено самопоуздање.

Додатна настава је намењена свим ученицима, а посебно онима који показују интересовање за одређене теме или научне области и дисциплине недовољно заступљене у образовном програму. На додатним часовима може да се излази и ван оквира и захтева предметног наставног програма.

На додатној настави се, лакше него на допунској, комбинују ученици различитих узраста, а могућност њиховог комбиновања у мањим групама, у којима се често ради и на додатној, као и на допунској настави, практично су неограничене. Ређе се дешава, али није искључено, да се у додатну наставу укључи и цело одељење. Пошто је тешко замислити тако висок степен подударности спонтано насталих интересовања ученика, овакви случајеви се са сигурношћу могу приписати изузетно квалитетном раду наставника, који је код својих ученика успео да развије слична и јака интересовања, упркос многобројним индивидуалним разликама међу њима.

Додатна настава може да се организује за цело одељење и онда кад ученици изразе интересовање за неку актуелну тему.

Додатна настава допушта најразноврсније приступе и многе њихове комбинације. Истраживачки, пројектни, проблемски, интердисциплинарни, мултидисциплинарни, интегрисани, тематски приступи могу у додатној настави да се реализују у пуној мери.

Осим тога, додатну наставу може да води више наставника заједно, посебно кад се ради о интердисциплинарној или тематској настави. Она, такође, отвара велики простор за разноврсне комбинације и амбициозно пројектовање крајњих резултата.

Мноштво приступа, метода и техника које могу да се користе у настави значи и још веће мноштво могућих активности ученика, које могу да буду и знатно сложеније него што су активности у редовној настави. Активности се нижу у широком распону од истраживања на локалитету, по литератури, интернету, у библиотеци, архиву и др. до дебатована, драмских и квиз игара. **(Прилог 1 – Шетња местом у коме се налази школа).**

Често се као главни задатак додатне наставе види припрема ученика за учешће на такмичењима. Успеси на такмичењима се и у школи и у локалној заједници доживљавају као речита, можда и најречитија препорука за школу и несумњива потврда квалитетног рада у њој. Ипак, то не би требало да буде главни извор занимања за додатну наставу, нити главни покретачки мотив за њену организацију. Припреме за учешће на такмичењима додатно дисциплинују и структуришу рад ученика, што свакако није непожељно. Међутим, ова настава може да понуди и омогући и много више. Она пружа прилику да се изразе, додатно обликују и оснаже креативни и развојни потенцијали ученика, а дугорочна корист од тога превазилази чак и високе пласмане на државним и другим такмичењима.

Као и допунска, и додатна настава се планира у одговарајућим документима школе. У складу са тим, школа и наставници су у обавези да информишу ученике и родитеље о организовању овог облика наставе.

Додатна настава је значајна за школу, ученике и родитеље јер:

- 1) ученику пружа додатну подршку кроз обогаћивање учења, посебно у темама, научним и уметничким областима и дисциплинама за које постоји занимање ученика;

- 2) ученицима који потичу из социјално угрожених средина пружа могућност да развијају своја интересовања, коју без додатне наставе не би имали;
- 3) школи омогућава да у локалној средини стекне глас као школа заиста доприноси развоју и напредовању ученика, јер се занима за њихове потребе и интересовања и излази им у сусрет;
- 4) родитељима пружа информацију да је школа заинтересована за своје ђаке и да брине не само о томе да задовољи њихова интересовања и потребе, већ и да их унапређује.

Прилог 1 – Шетња местом у коме се налази школа

Наставници предмет:

Природа и друштво.

Шта је била намера и циљ?

Основна намера је била развијање еколошке компетенције, унапређивање вештина комуникације, оснаживање вештина презентације, развијање толеранције према националним различитостима, повезивање уметничких и културних дела са друштвеним контекстом и развијање позитивних осећања према свом месту.

Како је рађено?

Ученици су прикупљали знања из најширих средстава информисања о задатим објектима и појавама у свом месту. Затим су та знања презентовали својим вршњацима током шетње кроз место, испред тог објекта. Током шетње су прављене фотографије. Након шетње су ученици правили плакате.

Шта су урадили ученици?

Ученици су предлагали маршруту шетње местом, и током шетње презентовали информације о одређеним објектима пред групом. Такође, израђивали су плакате са ученичким извештајима и фотографијама снимљеним приликом шетњи.

Која је била улога учитеља?

Учитељ је мотивисао ученике на истраживања о задатим локалитетима, усмеравали их и давали повратне информације о ученичком раду.

Шта смо постигли, научили и шта бисмо препоручили другима?

Ученици су унапредили знање о свом месту, увежбавали сналажење у саобраћају, унапредили вештине процене времена за остваривање задатака, решавање проблема, селекције битних информација, те савладали вештину самопроцењивања сопственог рада и постављања нових циљева на основу самопроцене претходно урађеног.

Који су наредни задаци?

Следећи задатак би се могао обогатити видео записом како би се забележиле све активности током шетње (извештавање ученика, излагање стручних сарадника, дискусије ученика...).

С поштовањем,

Предметни наставник,

Проф. др Живорад Миленовић